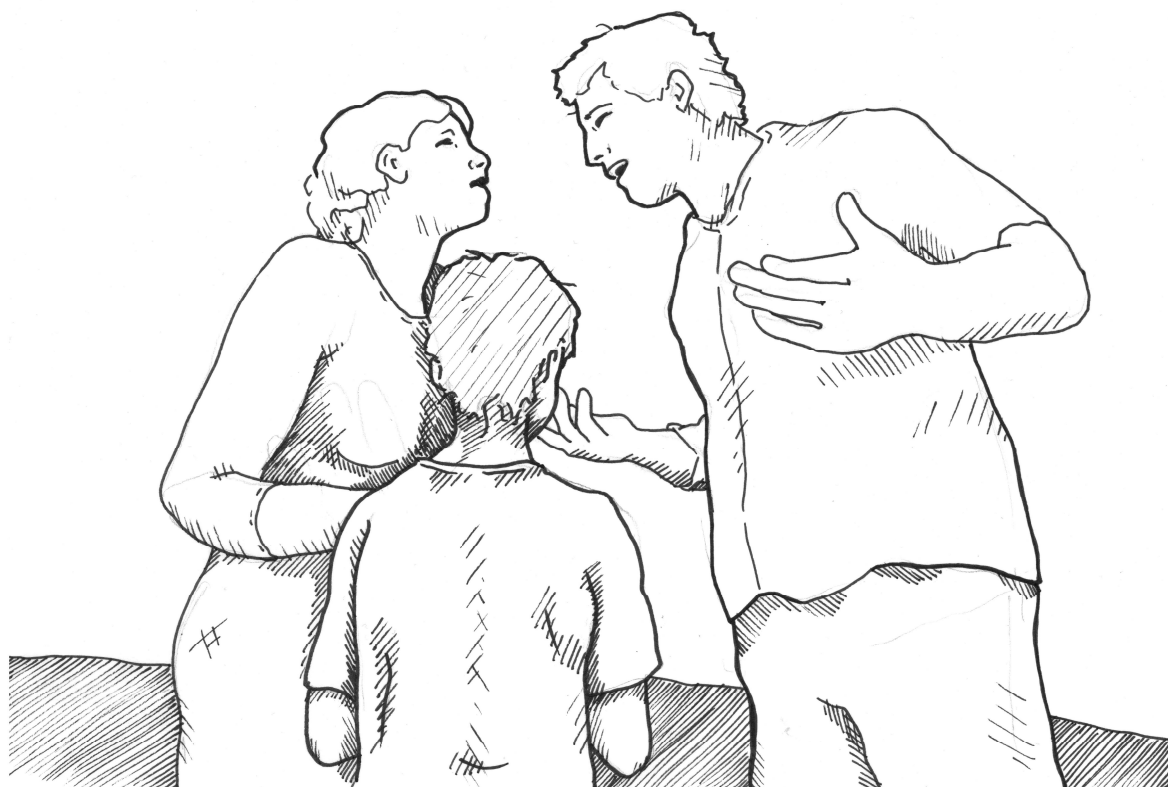

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2016

**Krizové centrum pro děti a rodinu
v Jihočeském kraji, z. ú.**

Úvodní slovo

Vážení a milí čtenáři této výroční zprávy,

vítejte do světa Krizového centra pro děti a rodinu v Jihočeském kraji - do světa časů minulých, kdy psal se rok 2016!

Na následujících stránkách se dozvíte, jaké nové věci, nové projekty, nové služby... zkrátka jaké změny se v tomto roce udály a (abychom nemluvil jen o nových věcech, jakoby ty staré a osvědčené nestály za zmínku) dočtete se i o našich dlouhodobých aktivitách a snahách.

Na tomto místě bych chtěl poděkovat všem těm, kterým není KC lhostejné a nějakým způsobem se zde angažují, spolupracují s námi či využili našich služeb. A jako vždy mám potřebu na první místo tohoto pomyslného dlouhého děkovacího výčtu postavit zaměstnance našeho centra. Příběhy, do kterých se nechávají denně dobrovolně zvat, patří zřídka mezi ty nejveselejší a chtě nechtě si z takových exkurzí po krajinách cizích životů přináší něco i do života vlastního... Pomáhající profesionál zkrátka tvrdý chleba má.

Proto vždy s otevřenou náručí vítáme každou podporu a posilu v naší práci - ať už formou příjemné a inspirující spolupráce pokud jde o kolegy z jiných organizací a institucí, formou uvědomění a přijetí zodpovědnosti za spokojenost vlastní i spokojenosti svých blízkých pokud jde o naše klienty a formou finanční či jiné podpory pokud jde o donátory a naše sympatizanty.

Všem Vám patří náš dík!

Za tým KC

Mgr. Jan Knetl - ředitel

Odborný tým KC v roce 2016

Mgr. Jan Knetl – ředitel

Mgr. Iva Volfová – sociální pracovník, krizový intervent

Mgr. Zlata Knetlová – psycholog, terapeut

Mgr. Markéta Masopustová – sociální pracovník, terapeut

Mgr. Tereza Korecká – sociální pracovník, krizový intervent

Mgr. Pavlína Lojíková – psycholog, administrativní pracovník

Mgr. Tomáš Tenkl – psycholog, terapeut

Mgr. Kateřina Herrmannová – psycholog, terapeut

Mgr. Ing. Zdeněk Volf – předseda Ústavu

Průměrný počet **pracovních úvazků: 4,9**

Externí spolupracovníci

Bc. Tomáš Brejcha – skupinový terapeut

Mgr. Terezie Nádvorníková – skupinový terapeut

doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D. – vedení konzultací formou dialogického jednání

MUDr. František Matuška - supervizor

Obecně o Krizovém centru pro děti a rodinu

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (dále jen „KC“) je registrovaným poskytovatelem **sociální služby** krizové pomoci a zároveň má pověření k výkonu **sociálně-právní ochrany dětí**.

KC je odborným pracovištěm zaměřeným na komplexní pomoc rodinám s dětmi ve **zvláště obtížných životních situacích**. Své služby nabízí od roku 2003.

Poskytuje krizovou intervenci, psychologické a sociální poradenství a zaměřuje se na obnovu narušených rodinných vztahů a posilování rodičovských kompetencí.

Protože vzniklá krizová situace zpravidla ovlivňuje celý rodinný systém, pracuje KC vždy, kdy je to vhodné, s celou rodinou. Právě pro **práci s celým rodinným systémem** a především díky know-how v oblasti **práce s dětmi**, je KC organizací v regionu unikátní.

Základní rozdělení služeb KC

A) Krizová pomoc

Krizová pomoc je sociální služba poskytovaná podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

KC nabízí klientům v obtížné životní situaci okamžitý a bezpečný prostor pro sdílení svého osobního trápení a včasnou ambulantní sociálně právní nebo psychickou podporu ve vypjaté osobní či rodinné situaci. Cílem krizové pomoci je aktivizovat schopnost klienta řešit situaci vlastními silami či za pomoci nejbližšího okolí.

Nejčastější příčiny krizí:

a) *Problémové vztahy*

- rozvody
- partnerské krize
- výchovné problémy
- šikana...

b) *Traumatická událost*

- domácí násilí
- trestné činy
- syndrom CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte)
- nehody, živelné pohromy...

c) *Náhlá ztráta*

- onemocnění
- smrt blízké osoby...

d) *Další specifické oblasti*

- sebepoškození
- pokusy o sebevraždu
- syndrom zavrženého rodiče...

Krizovou pomoc poskytujeme ve formě ambulantní (klient přichází do prostor KC na Jiráskově nábřeží) i ve formě terénní (mimo prostory KC v případech akutní krize, kdy klient do KC není schopen dorazit).

Služba zahrnuje:

- krizovou intervenci
- poradenství (psychologické, sociální, sociálně právní)
- informace o následných službách či jejich přímé zajištění
- následnou krátkodobou terapii

B) Služby pro rodinu s dětmi

Poskytujeme podporu dětem a jejich rodinám, kde je vývoj dítěte ohrožen z důvodu působení dlouhodobé krizové situace.

Služba zahrnuje:

- odborné poradenství
- podporu rozvoje zdravých vztahů v rodině i mimo ni
- posilování a rozvoj rodičovských kompetencí
- pomoc při zvládnání rozvodové situace
- hledání optimálních podmínek porozvodového uspořádání
- setkávání dětí s rodičem, se kterým po rozvodu nesdílí domácnost
- podporu při uplatňování práv a oprávněných zájmů dítěte

Nové či navazující projekty a nabízené služby v roce 2016

Sociální práce a terapeutické programy pro násilné osoby

*Tento projekt vznikl v rámci programu „Dejme (že)nám šanci“, který podporuje rovné příležitosti žen a mužů v pracovním i osobním životě a prevenci a pomoc obětem domácího násilí v České republice. Byl financován z **Norských fondů**, spravuje jej **Nadace Open Society Fund Praha**.*

Projekt „Sociální práce a terapeutické programy pro násilné osoby“ byl zaměřen na snížení výskytu domácího násilí v Jihočeském kraji, a to prostřednictvím systematické práce s násilnými osobami. Byl realizován spolu s organizací Theia – krizové centrum o.p.s. a byl podpořen částkou 630 000 Kč.

V rámci projektu vznikla **platforma organizací** a institucí regionu, které se při své práci s násilnými osobami setkávají, nebo se jich toto dotýká. Konkrétním příkladem je například bližší spolupráce s Probační a mediační službou, Intervenčním centrem nebo soudy.

Za účelem zlepšení práce s násilnými osobami absolvovali pracovníci obou organizací speciální **vzdělávání**.

Nejdůležitější aktivitou byla i v letošním roce **terapeutická skupina „Agrese ve vztazích“**, kde klienti ke svým zkušenostem a problémům dostávali zpětnou vazbu jak od terapeutů, tak od ostatních účastníků. Byla nabízena i možnost individuálních konzultací (zejména krizové intervence s cílem stabilizovat násilníka a motivovat ho k další spolupráci), příp. párové konzultace (zejména v rozvedených rodinách, kde násilné chování komplikuje společnou péči o děti).

Zapojení dětí z Jihočeského kraje do rozhodovacích procesů v rodinných záležitostech

Pokračovali jsme v aktivitách projektu podpořeného grantem z *Islandu, Lichtenštejnska a Norska* (Norské fondy), jehož *partnerem byla THEIA – krizové centrum o.p.s.*

Projekt pokračoval realizací dalších aktivit:

1) Navazující kurzy - napomáhaly zvyšovat kompetence pracovníků zjišťujících dětský názor. Po celý rok jsme pracovníkům OSPOD a NNO nabízeli kurzy Zapojování dětí do rozhodovacích procesů – teoretický úvod, Zapojování dětí do rozhodovacích procesů – praktický workshop a dvoudenní Syndrom zavrženého rodiče. Za rok 2016 jsme zrealizovali celkem 18 kurzů, kterých se zúčastnilo téměř 300 osob.

Součástí aktivity byla i návazná spolupráce s proškolenými účastníky k upevnění získaných znalostí, a to formou supervize a koučování.

2) Zapojování dětí a zjišťování jejich názoru novými (sandplay, doprovázení rozhodovacím procesem, 2 nově vyvinuté metody k odhalování CAN) i osvědčenými způsoby (programy na školách).

3) **Tvorba podpůrných materiálů** - vznikla kniha „**Čí je to hra**“ určena odborníkům pracujícím s dětmi a **informační brožury**, které informují děti o tom, co je to OSPOD, kdo je to sociální pracovník či psycholog, co se děje, když se rodiče rozvádějí a když má jít dítě svědčit k soudu.

4) **Vývoj nových technik pro práci s dětmi** - 1) „**Podmořský svět**“, který je zjednodušenou papírovou variantou metody sandplaying a 2) **Podnětové karty** - jakožto screeningová metoda k včasnému odhalení podezření na syndrom CAN.

Jedná se o papírovou techniku, která obsahuje obrázky (jednotlivé projevy syndromu CAN, do kterého bude zahrnuto i SZR) s postupem a setem otázek. Tyto karty budou moci využívat jako podnětový materiál pracovníci SPOD, NNO i např. pedagogové pro rozhovor s dětmi.

Rozšíření nabídky služeb pro dětské klienty Krizového centra

*Projekt je podpořen Nadací rozvoje občanské společnosti z prostředků **VELUX Foundations**. Napomáhal Krizovému centru rozšířit nabídku odborných činností, které pomáhají v komplexu služeb pro děti zajišťovat trvalejší změny v krizových situacích.*

Pro **děti** ve věku 9-12 let pokračovala **podpůrně-terapeutická skupina** vedená psychologem a koterapeutem. Skupina probíhala jedenkrát za 14 dní.

Dialogické jednání – velmi si vážíme spolupráce s panem docentem MgA. Stanislavem Sudou, který u nás po celý rok externě terapeuticky pracoval s dětmi formou dialogického jednání. Jde o nepřilíh rozšířený terapeutický přístup prof. Ivana Vyskočila, jehož základem je zkušenost jednání (mluvení či hraní) sama se sebou a postupné učení se toto autentické a spontánní jednání produkovat veřejně, v situaci tzv. veřejné samoty. To otevírá cestu k vlastnímu sebepoznávání a sebezpřijetí. /www.damu.cz, 2017/

Rodičovský program pro vysoce konfliktní rodiny - úspěšně jsme realizovali druhý a třetí běh programu „**Rozvodem bez újmy**“, což je multipárový terapeutický program vycházející ze zahraničních zkušeností. Program je určen pro rodiny, které se v souvislosti s rozvodem ocitly v těžké situaci a potýkají se zejména s vysoce konfliktní komunikací týkající se péče a kontaktu s dětmi. Cílem setkání je například: přerušit nekonstruktivní vzorce chování a komunikace rodičů a pomoci jim hledat jiné způsoby řešení konfliktních témat s ohledem na prožívání a potřeby dětí, obrátit pozornost rodičů na prožívání a potřeby dětí v konfliktní situaci, podpořit psychickou pohodu dětí, schopnost vyjadřovat jejich potřeby rodičům a ukotvit psychické zdroje zvládnání zátěžových situací, pomoci rodičům vytvořit párovou dohodu ohledně kontaktu a předávání dětí mezi rodiči s ohledem na potřeby dětí, přičemž tato dohoda je zároveň hlavním výstupem programu. Do konce roku 2016 programem prošlo 8 rodin. Blíže viz <http://www.ditevkrizi.cz/co-delame/pomoc-pro-dospеле/skupina-pro-rodinu-rozvodem-bez-ujmy/>.

V rámci síťování odborníků probíhaly **panelové diskuze a kulaté stoly** Jde o pravidelná setkávání odborníků pracujících s dětmi, navázání užší spolupráce s cílem vyvíjení a zdokonalování postupů práce s dětmi, např. práce s rodinami zasaženými rozvodovými spory či syndromem týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. (syndrom CAN). V dubnu 2016 jsme svolali konferenci pro zúčastněné

odborníky na téma syndromu CAN, kde jsme sdíleli své zkušenosti s policisty, soudci a státními zástupci. Zúčastnili jsme se také přednášky pro policisty v jejich vzdělávacím středisku v Lišově na téma práce s dítětem zasaženým syndromem CAN.

I v roce 2016 jsme pokračovali v pořádání **případových konferencí**, které se nám osvědčily již v roce 2015. Jedná se o efektivní nástroj pomoci v systému péče o ohrožené dítě, protože umožňují vytvořit prostor pro všechny subjekty zainteresované do případu dítěte (SPOD, škola, další NNO, širší rodina atd.) společně hledají s klientem nejlepší řešení situace a plánují společně postup, který povede k naplňování potřeb dítěte. V Případové konferenci také facilitujeme a tuto službu nabízíme orgánům SPOD.

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN ✕ VELUX FONDEN

NROCS

Nadace rozvoje občanské společnosti

Stávající projekty a nabízené služby v roce 2016

Sociální služba „Krizová pomoc“

Sociální služba „Krizová pomoc“ je i nadále dotována Jihočeským krajem a dofinancována Statutárním městem České Budějovice.

Jihočeský kraj

České
Budějovice

Cílem krizové pomoci je **aktivizovat schopnost klienta řešit situaci vlastními silami** či za pomoci nejbližšího okolí. V první fázi jde o **poskytnutí krizové intervence**, jež si klade za cíl **stabilizaci stavu klienta** (především emočního) a **rozšíření pohledu na situaci**, zorientování se v ní a poukázání na zdroje řešení. V další fázi spolupráce následuje socioterapeutická činnost, která pomáhá klientovi nastartovat proces hledání cest ke spokojenější budoucnosti.

Práce s rodinami s dětmi v rámci pověření SPOD

Je druhým projektem realizovaným z dotačního programu statutárního města České Budějovice.

České
Budějovice

Projekt usiloval o ucelenou pomoc dětem a jejich rodinám s **cílem zlepšit rodinné vztahy, posílit rodičovské kompetence a zabránit rozvinutí vztahové či osobnostní patologie.**

Projekt navázal na **dlouholetou spolupráci** se SPOD města České Budějovice a je i službou související s **poskytováním sociální služby krizová pomoc.**

Potíže, s nimiž se na KC nejčastěji klienti obrací, jsou vztahové a rodinné problémy, zejména konfliktní rozvody, kde se do bitevního pole rodičů dostávají jejich děti, což má negativní dopady na jejich zdravý vývoj. Dalšími řešenými oblastmi jsou výchovné problémy dětí, reakce na traumatickou událost, problematika týrání, zneužívání a zanedbávání dětí apod. V rámci projektu bylo možné klientům poskytovat psychodiagnostická vyšetření psychického stavu dětí a vazeb v rodině, párové konzultace, případové konference, krátkodobé terapie formou individuálních nebo rodinných konzultací, skupinová setkávání (mužů, žen, dospívajících), podporovaná setkávání (řízené styky) apod.

Podpora a posílení rodinných vztahů

Projekt zaměřený na poskytnutí podpory při řešení konfliktních situací rodinám v rozvodovém řízení, či rodinám ve střetu zájmů rodičů, u nichž došlo k narušení vazeb s dítětem je financován z *dotačního programu Jihočeského kraje pro rok 2016.*

Jihočeský kraj

Podpora je poskytována formou jednorázového či opakovaného psychosociálního poradenství (individuální, párové, skupinové), sandplaying – diagnosticko-terapeutická hra s pískem, mediace, podporovaných setkání (asistovaný styk), podporované předávání a v neposlední řadě také podpůrně-terapeutické skupiny pro muže a ženy, dospívající a děti. Poskytnutím odborných poradenských služeb

dochází ke zlepšení rodinných vztahů rodič-dítě i rodič-rodič, k posílení rodičovských kompetencí a podpoře zdravého biopsychosociálního vývoje dítěte..

Psychologická a terapeutická podpora pro ohrožené děti (s psychickými obtížemi a rizikovým chováním)

Realizace projektu byla podpořena z *dotačního programu Jihočeského kraje pro rok 2016*.

Cílem projektu byla dostupnost psychologicko-terapeutická péče umožňující zdravý vývoj dětí, které jsou ohrožené nebo trpí psychickými obtížemi a rizikovým chování vzhledem k dlouhým čekacím lhůtám u psychologů a psychiatrů.

Projekt byl zaměřen na děti s **psychickými obtížemi souvisejících s rizikovým chováním** (sebepoškozování, suicidální pokusy, útky z domova, poruchy chování, asociální chování atd.), a na děti s **psychickými či psychiatrickými obtížemi** (úzkosti, poruchy příjmu potravy apod.). Služby jsou koncipovány jako **primární pomoc**, nebo jako **doplňková terapeutická činnost k ambulantním psychiatrům, či následná služby** pro děti, které již ukončily pobyt v psychiatrické léčebně, diagnostickém ústavu, případně ve výchovném zařízení. Poskytované činnosti mají podobu *individuální terapie, rodinné terapie, psychologického poradenství a podpůrně-terapeutické skupiny pro děti a dospívající*. Současně se odehrává *koordináční a odborná spolupráce s dalšími odborníky pracujícími s rodinou* (OSPOD, dětské a dorostové psychiatry a psychologové, pracovníci v psychiatrických léčebnách, učitelé).

Podpora rodin v Jihočeském kraji

V *dotačním programu MPSV Podpora práce s dětmi a rodinami v oblasti SPOD* byl podpořen projekt **Podpora rodin v Jihočeském kraji - 2016**.

Projekt zprostředkoval ohroženým rodinám dostupnou péči v problematice **obnovení narušených vztahů** mezi rodičem a dítětem, při posilování rodičovských kompetencí a při stabilizaci a adaptaci dítěte na novou situaci. Současně bylo možné zahájit **prevenci eskalace konfliktů v rodině**. KC tak mohlo nabídnout činnosti, jako jsou psychologická-terapeutická péče, párová konzultace a párové dohody, vztahová diagnostika, podpůrně-terapeutické skupiny, psychosociální poradenství a edukace, rodinné konference, či případové konference.

Projekt v Kaplici: „Zlepšení narušených rodinných vztahů“

Cílem služby je poskytnout klientům Kaplicka v místě jejich bydliště sociálně-psychologické poradenství a podpůrnou psychologickou péči. Cílem našeho působení je zlepšení narušených rodinných vztahů a zvládnání zátěžových životních situací. Cílovou skupinou byli občané spádové oblasti města Kaplice, kteří by mohli jen s obtížemi (z finančních či sociálních důvodů) realizovat návštěvu v Krizovém centru v Českých Budějovicích. Služba byla poskytována jedenkrát za 14 dní a její kapacita byla naplněna. Spolupráci KC s OSPOD Kaplice vnímáme jako nadstandardní a věříme, že i v roce 2016 se v tomto ohledu nic nezmění.

Další aktivity a události v roce 2016

Vzdělávání pracovníků

Aby výše uvedené aktivity byly poskytovány s maximální profesionalitou, prošli pracovníci Krizového centra intenzivním proškolením např. v oblasti práce s diagnosticko-terapeutickým pískovištěm (80 hod., Mgr. Alena Vávrová). Mezi další absolvované výcviky a vzdělávací akce patří „Rozhovor – nástroj pomoci“ (16 hod, Hermés), „Technika práce s člověkem v krizi VII“ (16 hod., REMEDIUM), „Supervizní výcvik“ (500hod, MUDr. František Matuška) a další.

Vývoj databázového softwaru

Pokračovali jsme ve vývoji softwaru „Krtek“ - databázového nástroje, který nám umožní systematicky a efektivně zaznamenávat a vyhledávat informace, generovat statistiky a v mnohých jiných ohledech nám usnadní práci. Krtek je pilotně testován a nyní vychytáváme poslední provozní „mušky“.

Spřátelené organizace a instituce

Těší nás a moc si vážíme spolupráce s mnoha organizacemi a institucemi, které jsou různým způsobem zaangażovány do životních příběhů našich klientů. S některými institucemi máme obzvláště úzké vztahy. Jsou to např.: SPOD České Budějovice, Kaplice, Český Krumlov, Třeboň a další, soudci opatrovnických soudů, Theia – krizové centrum, Intervenční centrum České Budějovice, Nomia v Hradci Králové, Arkáda v Písku, Probační a mediační služba, DDÚ Homole, Policie ČR, Weare Lumos, SOS Centrum Diakonie Praha aj. Budeme se těšit na společnou práci v roce 2017.

Děkujeme také ostatním odborníkům, jakou jsou kliničtí psychologové a psychiatři, školy, zdravotnické zařízení apod., kteří odkazují na naše služby.

Odborné stáže studentů

I v roce 2016 jsme vítali na našem pracovišti motivované studenty, kteří mají zájem seznámit se s naší prací a absolvovat odbornou stáž v našem centru. Nadále stáže poskytujeme bez statusu klinického pracoviště Zdravotně sociální fakulty JU ČB a služba je zpoplatněna. Ověřili jsme si správnost našeho rozhodnutí: máme více prostoru a času se stážistům věnovat a už se nestává, že by přicházeli studenti plnit stáž pouze formálně.

Komunitní plánování

Také po celý rok 2016 jsme se pravidelně a aktivně zapojovali do komunitního plánování Statutárního města Českých Budějovic a v pracovních skupinách hledáme optimální podobu sítě sociálních služeb ve spádové oblasti města.

Personální změny

Jak to tak u nás v KC bývá, další pracovnice – tentokrát Zlatka Knetlová - se odebrala na mateřskou dovolenou a v týmu jsme přivítali novou kolegyni - psycholožku a terapeutku Katku Herrmannovou.

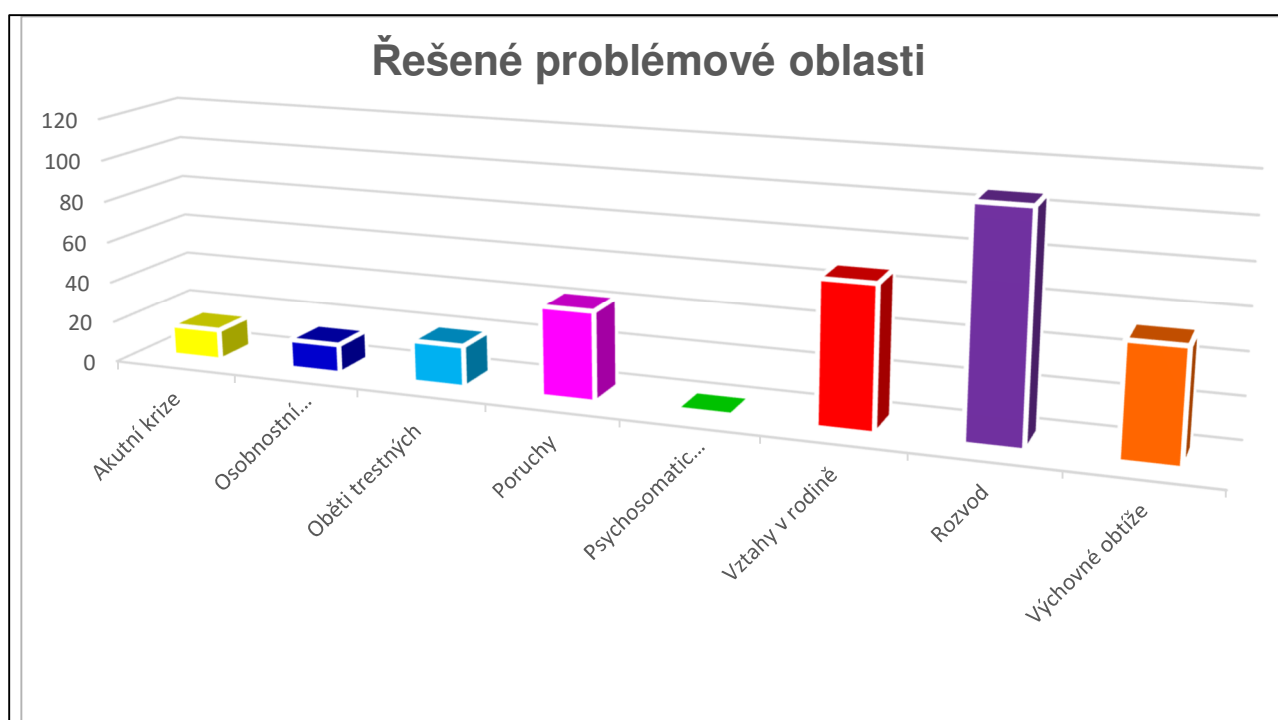
Konference, přednášky

Zlata Knetlová vystoupila na konferenci v Brně pořádané UMPODem (Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí) na téma zapojování dětí do rozhodovacích procesů. Konferenci v Českých Budějovicích na téma Práce s násilnými osobami jsme sami pořádali. Také jsme připravili přednášku pro Policii ČR týkající se syndromu CAN a sérii školení pro pěstouny.

Stručná charakteristika klientů za rok 2016

Počet kontaktů (jednotlivých návštěv osob bez ohledu na délku konzultace): **1672**

- individuální, párová nebo rodinná konzultace – 1340
- podpůrně-terapeutické skupiny
 - dětská skupina - 65
 - adolescentní skupina - 41
 - ženské skupiny - 32
 - mužské skupiny - 22
 - rozvodem bez újmy - 172

Počet klientů (osob, které využili našich služeb): **578**

- ženy – 256
- muži – 148
- dívky – 101
- chlapci - 71

Počet případů (rodin): **289**

- oblast podpory rodiny – 118
- krizová intervence - 79
- rodiny spadající do obou oblastí - 92

Vypracované zprávy:

pro SPOD - 86
pro Soud - 38

pro Policii - 7
na vlastní žádost – 2

Přehled hospodaření v roce 2016

NÁKLADY	
materiálové náklady	38.000,- Kč
energie	40.000,- Kč
nájemné	185.000,- Kč
ostatní služby	370.000,- Kč
mzdové náklady	2.072.000,- Kč
Ostatní náklady (cestovné, poplatky....)	18.000,- Kč
Celkem	2.723.000,- Kč

VÝNOSY	
Statutární město České Budějovice	120.000,- Kč
Jihočeský kraj – sociální služby	660.000,- Kč
Jihočeský kraj – ostatní dotační programy	420.000,- Kč
MPSV – Podpora rodiny	368.000,- Kč
Město Kaplice	40.000,- Kč
Norské fondy – Projekt zapojování dětí do rozhodování	693.000,- Kč
Nadace rozvoje občanské společnosti	235.000,- Kč
Norské fondy – Projekt agresori	108.000,- Kč
Příspěvky, dary	0,- Kč
Ostatní výnosy	79.000,- Kč
Celkem	2.723.000,- Kč

Kontaktní údaje

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z.ú.

Jiráskovo náměstí. 1549/10

370 04 České Budějovice

IČ: 26641283

DIČ: CZ26641283

zapsaný ústav u Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl L, vložka číslo 3772

E -mail: pomoc@ditevkrizi.cz

Telefon: 776 763 176

Datová schránka: gi6qx6e

číslo účtu: 107-927 826 0297/0100

dárcevní účet: 115-1163410287/0100

www.ditevkrizi.cz

